

# ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Η' 701

Ιδιουκτης—Διοικητής κ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Δευτέρα 6 Οκτωβρίου 1930

## ΑΙ ΖΑΓΟΡΗΣΙΑΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

Ανω Σουδενά 2 Οκτωβρίου 1930

Α.

Εκινήσαμε αυτοκινητώς από τα Γιάννινα, περί ώρα 9 π. μ., δια να παραστώμεν εις τὸν ἐορτασμὸν τῶν Ἀνω Σουδενῶν, τὴν γενέτειραν τοῦ μεγάλου Διδασκάλου τοῦ Γένους Νεοφύτου Δούκα, καὶ (θαύμα!) εἰς τὰς 10 1/2 ἡμέρας στὰ Σουδενά!

Ἄλλοτε ἤθελε κανεὶς 6—7 ὥρες γὰρ νὰ πᾶν καὶ ἀπὸ τὰ Γιάννινα στὰ Ἀνω Σουδενά καὶ τώρα, χάρις εἰς τὸν δρόμον τοῦ Δοβρά, κατ'ὀρθογώνιον τοῦ ἐκ Τσεπελόβου κ. Ἀρ. Κουσιδῆ, μηχανικοῦ, καὶ τὴν ὄντως πατρικὴν μέριμναν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἡπείρου κ. Ἀχ. Καλεῦρας, μὴ ποτε νὰ πᾶν κανεὶς ἐπ' αὐτοκινήτου καὶ στὰ Ἀνω Σουδενά!

Ὅταν, διατρέχοντες τὴν γραφικὴν δυτικὴν πεδιάδα τῶν Ἰωαννίνων, διελθόντες τὴν Γέφυραν Λυκοστόμου, εἰσελθόντες εἰς τὴν ἄλλοτε ἐπικράτειαν τῶν Ρετζαίων καὶ τῶν Κουμπάσιων, καὶ παντοῦ ἀν' ἄλλων—αἶων, διασχίσαντες λοξῶς τὴν πλαγίαν τοῦ ὄρους, τοῦ χωρίζοντος τὸ εὐγενικὸν Ζαγόρι ἀπὸ τὴν ἡρωικὴν Καραμπερσίαν, τὴν ἐπαρχίαν Κουρδέντων, ἀφ' ὧν σκεπτομένη δεξιὰ τὸ Δοβρά, εἰσελθόντες εἰς μίαν μικρὰν καὶ στενὴν φάραγαν, κατὰφυγον ἐκ καρποφόρων λεπτοκαρυῶν, ἡλιόθιμον εἰς μικρὰν ὥραν πεδινὰ ἀδοῦ, πλήρη καρυτῶν ἄγρων, καὶ ἀνικητοῦ κείμενα ἀμφιδαστρικῶς εἰς τὴν πλαγίαν πετρώδους βουνοῦ, τ' Ἀνω Σουδενά, τὰ ὅποια ἡ κρατικὴ μαρτὶα μεταβόλας Ἀνω Πεδινὰ. Ἀπὸ μακρὰν δρώμενα τ' Ἀνω Σουδενά, ἡ γενέτειρα οὐ μόνον τοῦ ἐορταζομένου μεγάλου Ζαγορητοῦ Κληρικοῦ, τοῦ Νεοφύτου Δούκα, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνὰ τὴν ἐποχὴν συγχρόνων εὐγενῶν Γκάνιου, Δόνου, Οἰκονομίδου, Μπῆλιου, Βαζάκα κλ. φανερῶν ὡς ἄνθρωποι μαρτυρικῶν πύργων, μεταξὺ τῶν ὁπῶν ἔχοντες ἐν τῷ μέσῳ μὲ τὸν ὑψηλὸν τοσὺλόν του ὁ κεντρικὸς, ναὸς Εὐαγγελιστρίας, ἀληθινὸν φρούριον, μὲ ὑπερῶς ψηλὰ τεῖχη γύρωθεν.

Φθάσαντες εἰς τὸ κέντρον τῆς λιμνῆς τοῦ Ζαγορητοῦ ταύτης πεδιάδος, ὅπου ἡ ὁδὸς δὲν διακρίνεται, ἀδηγοῦμεθα, πρὸς τὴν ὁργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἐορτασμοῦ, ἀπὸ μικρὰς χαρτῆς σημασίας, τεθειμένης κατ' ἴσα διαστήματα, προσδεμένης ἐπὶ θάμνων ἢ καὶ δένδρων, καὶ φερούσας πρὸς τὸ εὐαγγέλιον χωρίον, ἃν καὶ ὁ κληρικός τοῦ θάματος τῆς μετὰ τὸν αὐτοκινήτου εἰς τὸ ἀπὸμακρον καὶ δεινὸν τοῦτο χωρίον τοῦ Ζαγορίου μηχανικός κ. Γεώργιος Μελιγκάνος, προηγείτο ἡμῶν, ὡς ὑπεύθυνος, δδηνὸς τῆς αἰρέσεως τῶν αὐτοκινήτων, τὰ ὅποια μετέφερον εἰς τὰ ἐορτάζοντα Ἀνω Σουδενά ἐκ τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἀνεπισημῶς προσκυνήτας καὶ δημοσιογράφους Ἰωαννίνας καὶ Ἀθηναίους, μεταξὺ τῶν ὁποίων διέλαμπε ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Ἀ' Ἐλευθερίου Β' ἡμετέρος τῶν Ἀθηνῶν κ. Βασίλ. Ἡλιάδης, ὁ παρευρεθείς εἰς πάσας τὰς φρενὲς ὡς ἐορτάς τῆς Ἐκιοκονταετηρίδος τοῦ ἀπὸ τοῦ Σουλίου Συρράκου καὶ τῶν Κελαρῶν τῶν μέχρι τῶν Σουδενῶν σήμερον, καὶ αὐτοῖς καὶ μὲθ' ὧν μέχρι Δολιανῶν καὶ Μονοδενδρίου, καὶ κατὰ τὴν διὰ τῶν παραστατικῶν περιγραφῶν τοῦ γλαυφυροῦ του καλὰ μόνον τὴν Ἡπείρον μᾶς μᾶς γνωστοτάτην εἰς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν Ἑλληνικῶν Τάμνων.

Οἱ ἐπισήμοι μᾶς ἦσαν: ὁ Γεν.

κὸς Διοικητὴς Ἡπείρου κ. Ἀχ. Καλεῦρας, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Δωδώνης κ. Διμήτριος, ἀναπληρωτὴς τοῦ ἀδελφότητος Σιδ. Μητροπολίτου Ἰωαννίνων Κου Σπυρίδωνος, ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Μείσεως Ἐπαρχίας τῆς ΧΙΙ περιφέρειας κ. Γ. Μ. Κατσουράς, οἱ γενοσυνάται κ. κ. Σπυρ. Χρ. αὐτῆς, καὶ Γεώρ. Βηλαράς, οἱ δουλεύοντες κ. κ. Γ. Καλούδης, Κ. Κανταδῆμας καὶ ὁ «ἡγετὰς μὲν οὖν» Σταύρος, ὁ Σταυροπούλος.

Φθινώπων ἡμέρα θαυμασία. Ἀνω οὐρανὸς καταγάλανος, καὶ τὸ πεδὶον καταπράσινον καὶ περὶ βουνοῦ καὶ πετρώδους. Τ' αὐτοῖς νὰ καλύπτονται ἐπὶ τῆς γλοερᾶς πεδιάδος, ὡς ἔρποντες δράκοντες, καὶ φθάνοντες εἰς τὴν εὐρυχωρίαν τοῦ ἐνδοξοῦ χωρίου.....

Ὅλοτο χωρὶς εἰς τὴν εὐρυχωρίαν τοῦ εἰσοδίου καὶ περὶ τῆς εἰσεόδου. Ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ διὰ πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας, ἐνδεδυμένοι τὰ παλαιὰ τῶν φορέματα, ἄν εἴναι μόνον Σουδενιώτες οἱ ὑποδεχόμενοι μᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν περὶ τὸ χωρίον μετὰ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν μαθητῶν τῶν. Ὅλοι Ζαγορητοί, καὶ ὁ μόνος ἑαυτοῦ (καὶ ὁ Καραμπέρης τὸ σκυλὶ) ἤμην ἐγώ. Ὅτι τὰ Σουδενιώται καὶ οἱ περικυρῆται μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι ἦσαν ἐμπρὸς τῶν ὅσοι παρατεταγμένων στήλων, κρατοῦντες ἕκαστος ἀνὰ μίαν γαβρὴν σημαίαν. Ἀψίδες, κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ μὲ φιλοξένους καλωσοριστικὰς ἐπιγραφάς, κτιστοτόλιστες καὶ σημασιοσύντες. Ζητοκραυγαὶ οὐρανοληκτικαί.

Μόλις εἰσελθόντες οἱ πρόκριτοι τοῦ χωρίου ὑπεδέχθησαν τοὺς ἐπισήμους, ὁ δὲ κ. Μ. Ζαγορητὴς προσεφώνησε τὸν Γενικὸν Διοικητὴν διὰ λαμπροῦ λόγου, μεθ' ὃ ὠδηγήθημεν εἰς τὴν μεγαλοκρητὴν οἰκίαν τοῦ κ. Βασίλ. Δόνου. Μόλις εἰσελθόντες, ὡς ἐκ τῶν νεανίδων, Ζαγορητῶν ἐνδεδυμένων, μὲ τὰς θαυμάσιαις ἐκείνης κατακνηντικῆς φλοκάτης, καὶ τὰ μεταξὺ μαντήλια στὰ κεφάλαι, καὶ ὡμορφες καὶ κόκκινες, σὰν ραχόμηλα, μᾶς ὑπεδέχθησαν εἰς τὸν ἀντιθάλαμον. Παρὼν ὁ ἰδιὸς μᾶς κ. Βασίλειος Δόνος μετὰ τῆς ὑπερχαριτωμένης συζύγου του τῆς ὁποίας τὴν ὡραϊότητα ἐπηύξανεν ἡ ὥρα καὶ πλουσία ζαγορητῶν φορεσιὰ. Γλυκὰ, ποτὰ, καφέδες, καὶ ἐκδηλωτικὰς εὐγενεστάτας φιλοξενίας. Ἐκεῖθεν μετέβημεν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας, ὅπου ὁ Ἀχιλλεὺς Δωδώνης μετὰ δεκάδους ἱερέων, χοροστατήσας, ἐτέλεσε τὴν νενομισμένην δοξολογίαν, μεθ' ὃ προπορευομένου τοῦ Ἀχιλλεὺς Δωδώνης μετέβημεν εἰς τὸ προαύλιον τῆς ἐκκλησίας Εὐαγγελιστρίας, ὅπου ἔστατο ἐπὶ ὁ

ψηλὸς βάθρου ὁ φυσικὸς μεγέθους προτομὴ τοῦ ἐορταζομένου μεγάλου Διδασκάλου τοῦ Γένους Νεοφύτου Δούκα. Ὁ Ἐπίσκοπος Δωδώνης μετὰ τῶν ἱερέων ἐτέλεσε τὴν ἐπιμνημόσυνον δέησιν, καὶ μετὰ τὴν δέησιν ὠμίλησε πρὸς τοὺς πολυπληθεῖς παριστώτας μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ δυνάμεως ἐξάρας τὸν ἐθνικὸν καὶ θρησκευτικὸν ζήλον καὶ τὴν ποικίλην ἐθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν δράσιν τοῦ ἐορταζομένου μεγάλου Κληρικοῦ. Μετὰ τὸν Ἀχιλλεὺς Δωδώνης ὠμίλησιν οἱ πρόκριτοι. Σπ. Μπῆλιος, διὰ μικρῶν, ἐξιστορήσας μετὰ δεξιότητος ὁλόκληρον τὸν βίον τοῦ μεγάλου Διδασκάλου τοῦ Γένους. Τὸν κ. Μπέλιον διαδέχθη ὁ Γενικὸς Διοικητὴς κ. Ἀχ. Καλεῦρας, ὅστις ἀπεκάλυψε τὴν μαρμαρίνην προτομὴν τοῦ ἐορταζομένου μεγάλου τέκνου τῶν Ἀνω Σουδενῶν, καὶ τῆς ὁποίας ἐφάνη ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή:

Νεόφυτος Δούκας  
1760—1843

«Μέγας διδάσκαλος τοῦ Γένους, ὁ μόνος ἰσόπαλος τοῦ Καραλή, συνεργάτης Καραβιττίου καὶ Ὑψηλάντου, εὐεργέτης ἀποκλήσεις τῆς Ἑλλάδος.»

Καὶ ἐταδμήσαντες πάντες ἐν ὁδοῦ καὶ οἰκίᾳ τῆς ἐξόδου τοῦ ἐορταζομένου μεγάλου διὰ τῶν ὄντως σφῶν παραινέσεων τοῦ πρὸς τὴν Νεολαίαν.

Μετὰ τὸν λαμπρὸν λόγον τοῦ κ. Γενικοῦ Διοικητοῦ, ἐπικολούθησεν ἡ κατάθεσις τῶν στεφάνων, εἰς οἷς καὶ ὁ παρ' ἡμῶν κατατεθείς ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τοῦ Ἡπειρωτικοῦ Συνδέσμου Πειραιώτης κ. Γ. Μασσοπούλου, ἱεροῦ, μεθ' ὃ ὠδηγήθημεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Πέτρου Δόνου, ἐνθα ἡ οἰκοδόμος Κ. Πετ. Δόνου Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πρεβέζῃ Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, ἀδελφὴ δὲ τοῦ τέως βουλευτοῦ Πρεβέζης κ. Λεων. Τσόκου, μᾶς ὑπεδέχθη μεθ' ὅλης τῆς ζαγορητικῆς εὐγενείας. Ἐπικολούθησαν καὶ πάλιν γλυκὰ, ποτὰ καὶ καφέδες, καὶ εὐδὺς ἡμέρας μετέβημεν εἰς τὴν μεγάλην οἰκίαν τῆς Δημοτικῆς Σχολῆς, ἐνθα μᾶς παρέστη λοικοῦσιον ἀληθὺς γεῦμα, τοῦ ὁποίου τὴν ὑπηρεσίαν διέτηγον ἐπὶ ἑκτα μέλη τῆς Κοινότητος Σουδενῶν ὑπὸ τὴν δεξιὰν διευθύνειν καὶ ἐπιστάειν τοῦ ἱκανωτάτου ἐν παντὶ κ. Γ. Οἱ κοινωτῆται, ταῖς τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Κατὰ τὰ ἐπιδόματα, ὑπεροσεφένθη καὶ ἑλληνικὸς καμπανίτης, ἡγεῖται λαμπρὰν ποσὴν ὑπὲρ τῶν ἐπισήμων ὁ κ. Διονύσιος Μπανιάς καὶ διανεμήθησαν εἰς τοὺς συνδαιτυμένους θαυμάσια ἐνεπίγραμμα μεταλλία, καὶ χάρτινες σακκούλες μὲ ζαγορητῶν ἐποχῆς τοῦ 1821.

Μετὰ τὸ λαμπρὸν τοῦτο γεῦμα, κατήλθοντες εἰς τὴν μαρμαρόσκατον πλατείαν, ἡ δὲ περὶ εἶχε καταλάβει σύμπας ὁ λαὸς τῆς Κοινότητος, ἐνθα ἐστήθη ὁ γυναικεῖος χορὸς ἐκ πενήκοντα καὶ πλέον φλοκαπορούσων καὶ μαντηλοφορούσων ὡραίων γυναικῶν, ὑπὸ τοῦ ἡγεῖτος ἐπὶ τοῦ Μουσικῆς, καὶ περὶ ὥραν 4 π. μ. οἱ μὲν ἐπίσημοι ἀπῆλθον, ὃ δὲ χορὸς καὶ ἡ εὐθυμία διήρκεσε μέχρι βαθείας νυκτός.

Χ. Χρηστοβασίλης

## ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Τι μωρίες πώγαρε στὸ φύλλον τοῦ τῆς περασμένης Παρασκευῆς, ὁ ἐγχώριος «Κήρυξ»! Ὁ Γεώργιος Γκλύξμπουργκ κτλ. «ἐμυθήθη στὸν τεκτονισμὸν γὰρ νὰ ἐπιτύχη τὴν ἐπάνοδόν του στὸν ἐλληνικὸν θρόνον» κλ. Ὁ Γεώργιος Β' ἐκνόμως καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἐλληνικοῦ Λαοῦ ἐκδιωχθεὶς ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐν καιρῷ φοβερᾶς τρομοκρατίας μετὰ τοὺς τουφεκισμοὺς τῶν Ἑξ, δὲν εἶναι Γκλύξμπουργκ, ἀλλὰ Γεώργιος, τέως Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, ὑπάρχων νόμιμος βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, εἶναι υἱὸς τοῦ Ἐλευθερωτοῦ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἡπείρου, αὐτῆς, εἶναι ἐκεῖνος, περὶ τοῦ ὁποίου τοσάκις μετὰ σεβασμοῦ ὠμίλησεν ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος καὶ ἐν αὐτῇ ἀκόμη τῇ Βουλῇ, καὶ ὅταν τὸν Ἑλληνα Βασιλέα Γεώργιον Β' σέβεται ἕνας Βενιζέλος, εἶναι ἀσέβεια, ὅχι πρὸς τὸν Ἑλληνα Βασιλέα Γεώργιον Β' διότι αὐτοῦ ἵσταται πολὺ ὑψηλὰ, ὥστε νὰ μὴ τὸν φθάνουν οἱ συχλαμάρες τοῦ «Κήρυκος» ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν τὸν Ἐλευθέριον Βενιζέλον!

ΘΑΥΜΑΣΙΟΝ κόλαφον ὑπέστη ὁ ἐγχώριος «Κήρυξ» παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κ. Κ. Γόντικα, διὰ τὰ κατὰ τῆς Τραπεζῆς ταύτης δημοσίον θέντα πρὸ τίνος ἄρθρου. Ὁ κ. Γόντικας, ἐν τῇ ἰδιότητι του, ἀναιρεῖ ὅλας τὰς κατηγορίας τοῦ «Κήρυκος» κατὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κατηγορίαν πρὸς κατηγόρην, καὶ ἄρθρον πρὸς ἄρθρον, καὶ ἀπορῶμεν διὰ τὸ θάρρος, τὸ ὁποῖον εἶχε, νὸ δημοσίευσεν τὴν ἀναιρέσιν τῶν κατηγοριῶν τοῦ εἰς τὰς στήλας τοῦ Μήπως ἤθελε νὰ δείξῃ στὸν Κόσμον ὅτι ἔχει σχέσεις μὲ τὸν Διοικητὴν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κ. Γόντικαν;

Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς κ. Ἀχ. Καλεῦρας, βλέπων διὰ τὰ Κοινότητες Ζίτσας, Βελτισίας, Γρομμένου καὶ Καλοχωρίου—Γουργιανίστας δὲν ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ δρῶσιν τὴν ἡμέραν τοῦ ἐορτασμοῦ τῶν μεγάλων τέκνων αὐτῶν Δημοτρίου Νικολίδου Λιάσκου, Γεωργίου Σταύρου, Ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, Ζῶη Καπλάνη, Ἀσπασίου, Φιλῆτα, Βασιλείου Γούδα καὶ Σαμουὴλ τοῦ Κουγγίτου, ἐπετιμήσαν αὐτοὺς, διατάξας νὰ δρῶσιν ἐκαστὴ τὴν χεῖρον τὰς ἡμέρας τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς μνήμης τῶν μεγάλων ταύτων ἀνδρῶν. Ἡτοιμάθη ἀνηγορεύσει ἐκ μέρους τῶν Κοινωτικῶν Συμβουλίων δὲν τιμὰ καθ' ὅλου τὰς ὥρας εἰρηταὶ Κοινότητος.

ΜΕΤΑΞΥ τῶν εὐαριστημάτων Ἀθηναίων Ἡπειρωτῶν, οἵτινες ἦλθον ἐνταῦθα, χάριν τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς Ἐκιοκονταετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας, ἐκείδε τὸν ταξιδεύοντα ἱζήματα γερουσιαστῶν καὶ βουλευτῶν, ἵνα μὴ εἴπωμεν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἐκτός αὐτοῦ εἶναι καὶ ὁ διαπρεπὴς νομοδιδάσκαλος καὶ ἐκδοκῶν δημοσιολόγος καὶ οἰκονομολόγος κ. Ἀλφρέδος Ἀθανασούλας, ὅστις παρηκολούθησε τὰς τελευταίας Ἡπειρωτικὰς τῶν Ἰωαννίνων, τῶν Σουδενῶν, τῶν Δολιανῶν καὶ τοῦ Μονοδενδρίου μετὰ τὴν ἀποσκευαστικὴν εὐλοβείας καὶ μεγάλης Ἡπειρωτικῆς ὑπερηφανείας, στέφας δι' ἀμαράντων στεφάνων δόξης καὶ εὐνομίας τὴν ἀναθηματικὴν στήλην τῶν Προδρόμων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821 καὶ τὰς προτομὰς τῶν μεγάλων

# ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡ. Σ

Εκδιδομένη  
Εν Ιωαννίνους  
ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ  
Ετησία Συνδρομή  
Εσωτερικού Δρ. 75  
Εξωτερικού Δρ. 75  
Αμερικικής Δολ. 7

λων Ηπειρωτών Δασκάλων του Γένους Νεοφύτου Δούκα και Γεωργίου Γενναδίου, κα. Ριζιτρον μετά φθογερών προφωνήσων.

ΔΙΕΔΟΘΗ ότι ο αξιότιμος συμπολίτης μας κ. Β. Πυρσινέλλας έδωκεν έσπερίδα την προηγουμένη Δευτέρα εις τὸ μέγα ρόν του πρὸς τιμὴν τοῦ ἀναχωροῦντος τότε βουλευτοῦ Ἰωαννίνων κ. Δημ. Νότη Μπότσαρη, ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν. Διαψεύδονεν τὸ τοιοῦτον διὰ δύο σπουδαίους λόγους: Πρῶτον, διότι ὁ κ. Β. Πυρσινέλλας δὲν εἶναι βενεζελικός, καὶ δεύτερον διότι δὲν ἐκλήθη ἡ δόμος αὐτοῦ ἐφημερίδας «Ελευθερία» ἢ παραστή εἰς θορυλλήθειαν ἐσπερίδα, ἐκτός ἐαν μεταβλήθῃ σὺν τι ποικίλῃ φρονήματι τοῦ κ. πρώτου Δημάρχου Ἰωαννιῶν.

ΑΦΙΚΕΙΟ χάριν τῶν ἐσθρῶν τῆς Ἐκατονταετηρίδος τῆς ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις «Ἡπειρωτικοῦ Βήματος» καὶ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Ἀριστοφ. Τζάλλας, ὁστις διὰ τῆς ἐφημερίδος του ἐπλήρωσεν ἀληθῶς. Ἐνὰ μέγα κενὸν ἐν τῇ ἑλληνικῇ Ποσειδωνίᾳ, ἐνθα πολυπληθεῖς ὑπάρχουν Ἡπειρωταί, χαίρειζόμενοι δὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ ἐν Ἡεσίῳ ἀνεξαρτητοῦ τοῦ ἐν δ. κ. φωνοῦμεν ριζικῶς, διὰ τινὰ Ἡπειρωτικὰ καὶ προσωπικὰ ζητήματα.

ΤΟ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν Κεῖρῳ Πανηπειρωτικοῦ Συλλόγου, συνελθὼν ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Σπυρίδωνος Γερνίου, κατόπιν προσκλήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ζηγοροφίᾳ, περὶ τῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς τὰς ἐσθρὰς, τῆς Ἐκατονταετηρίδος τῆς ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας ἐν Ζαγορίῳ, ἀπεφάσισε καμψηφείῳ, ἀντιπροσωπευθῆναι ὁ Σύλλογος διὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τροπικῆς Πειραιῶς κ. Νικολάου Γεωργιάδου, συνά τὴν ἡμέραν δὲ τῶν ἀποκαλυπτηρίων τῶν προτομῶν καὶ καταθέσει καὶ στεφάνους ἐκ μέρους τοῦ Συλλόγου.

ΣΗΜ. τῆς «Ελευθερίας» Ὁ-στικὸς κ. Ν. Γεωργιάδης ἐλαμψε διὰ τῆς ἀπουσίας του κατὰ τὰς θανμασίας ἐσθρὰς τοῦ Ζαγορίου.

Παρακαλοῦνται οἱ μὴ ἐννοοῦντες νὰ πληρώσουν τὴν συνδρομὴν ὡς εἰς τὴν «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ» νὰ ἐπιστρέψουν τὸ φύλλον διὰ νὰ μὴν μᾶς ζητιώνουν 25 δραχμὰς ἐτησίως εἰς χαρτὶ καὶ ταχυδρομικῶς, τὰ ὅποια προπληροῦμεν.

## ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ»

Ἰωάννινα 23 Σεπτεμβρίου 1930

Φίλε Κύριε Διευθυντά,

Εἰς ἀπάντησιν τῶν ὑφ' ὑμῶν δημοσιευθέντων εἰς τὸ ὑπὸ ἡμερουμηνίας 22ας τρέχοντες φύλλον τῆς ὑμετέρας ἀξιότιμου ἐφημερίδος, ἐν σχέσει πρὸς τὴν καταπληρυσιν παροχῆς τοῦ γηπέδου τῆς «Αἴγλης» πρὸς ἀνέγκρυν Ἐκκλησιᾶς τοῦ Ἁγίου Κοσμά, παρακαλῶ ὅπως εὐαρεστοῦμαι φελοξενήσῃτε εἰς τὴν ἐγκρίτον ἡμῶν ἐφημερίδα τὰ ἀκόλουθα:

Ὁ οὐσανδέστερος λόγος τῆς μὴ παραχωρήσεως τοῦ γηπέδου «Αἴγλης» εἶναι ὅτι τὸ γηπεδὸν τοῦτο ἐθεωρήθη ἀκατάλληλον δι' ἀνέγκρυν Ἐκκλησίας, ὡς εὐοισκόμενον εἰς τὴν ἐνερτικωτάτην Πλατεῖαν τῆς πόλεως μετὰ τὴν μοναδικὴν διὰ

τὴν ψυχγωγίαν τοῦ Λαοῦ. Ὡς ἐκ τοῦ τοῦ δὲν ἐκρίθη φρόνιμον ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου νὰ ἀνεγερθῇ ἐκεῖ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Κοσμά, ὅποτε ἐπόμενον θὰ ἦτο ὁ Λαός, κατὰ τὰς ὥρας τῆς ψυχγωγίας καὶ τῆς ἀπ' ὑστέρας του, νὰ παρίσταται συχνὰ ἐν τῇς ἐκρικῶν πομπῶν.

Ἐκτός δὲ τούτου καὶ ὁ δι' ἡμᾶς (οὐδὲ καθ' ὑμᾶς ἀσβεβεῖς) Μέγας Ἱεροεθνομάρτυς καὶ σωτὴρ Ἑλληνισμοῦ τε καὶ θρησκείας τῆς Ἡπείρου Ἅγιος Κοσμάς, δὲν εἶναι σασσὸς νὰ ὑμνήται καὶ εὐλογηταὶ ἐν μέσῳ τῆς ἐξέλιξης καὶ λαοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν ἐκ 500 χιλιάδων δραχμῶν ζημίαν τοῦ Δήμου ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ γηπέδου, τοῦτο ὑπῆρξεν ἐπουσιώδους λόγος διὰ τὴν εἰς τοῦ προκειμένου καταψήφισιν.

Μετὰ πολλῶν ἐνδιαστικῶν καὶ ὑποθέσεων:

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Γεώργιος Π. Καππᾶς

Συνοδικῶν 25 Σεπτεμβρίου 1930

Ἐξασκῶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ, ἀπὸ τεσσαρακονταετίας σχεδόν, καὶ διαθέτω ἑνα δωματῶν τοῦ σπιτιοῦ μου, ὡς ἱατρικόν. Δοιοὶν, τὸ δωματῶν αὐτοῦ, ἀγνοῶ ποῖος ἔξυπνος ἐφοριακὸς ὑπάλληλος, θέλων νὰ ἐπιδείξῃ ἄμετρον ζῆλον τῆς ὑπερησίας, ἴσως, διὰ σκοποῦ, ὑπεροβουλίαν, τὸ κατέγραψεν, ὡς μαγαζὶ καὶ φορολογουμὴν ἀπ' ἐτῶν μετὰ δραχμὰς 36.50 κατ' ἔτος. Ἀπέφυγα νὰ κώμω ἐνστάσεις καὶ παραστάσεις εἰς τὸ Ρωμαῖκον, διότι ἡ ἀπάθεια χρόνου καὶ χρημάτων στερᾷ περὶ σφέτερον καὶ αὐτὸ συνέδραμον καὶ ἐγὼ τὸν κρατικὸν Προϋπολογισμὸν μετὰ δραχμὰς 36 1/2 ἐτησίως, εἰσπρατιόμενος ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἱσπράκτορος, ἐρχομένου τακτικῶς, κατὰ τὸ καλοκαίρι. Φορὸς παραδόξως, μοὶ παρουσιάσθη ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος Περικλέους Νείνου ἐνταλμα τοῦ 1929 δραχμῶν 83.80 ἀντὶ 36 1/2, δηλαδὴ τρεῖς, τὸ λάδι τρεῖς τὸ ξεῖδι καὶ

Εἰς παρατήρησίν μου διὰ τὸ ἀποπνέον, μοὶ ἀπήντησεν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἀγνοία Νόμου, (πράγμα, τὸ ὅποιον εἰς τὸ Ρωμαῖκον ἀγνοοῦν καὶ οἱ εὐδύνοντες ἀκρόν. Τῷ εἰπόν, ὅτι ββαίαι, δὲν ἐπείσθη νὰ ἀγνοῶ τόσους καὶ τόσους Νόμους καὶ χροτιά, ἀλλ' ἐγνώριζον τὴν τακτικὴν εἰσπραξίν τοῦ κατὰ Νόμον διωρισμένου εἰσπράκτορος, τῆς ἀφ' ἑστέρας του, Εἰς φιλίην εἰπεῖν, καὶ ἥμερον σέλητησιν. μοὶ λέγει, ὅτι δὲν ὁμιλῶ λόγια καὶ ὁ θρασὺς ὑπαὶ ληρικός, γλώσσαν τὴν ὁποῖον μεταχειρίζεται εἰς πολλοὺς φορολο ουμένους. Συνεκρατήθη νὰ τὸν ραπίσω ἡ μνήσσω τὸν παρεκτραπέντα τὸ τρυφῶ δόσιον ὑπὸ πλάτην εἰς δόμοσίον μέρος (παντοπωλείον) καὶ τὴν παραδίδω εἰς τοὺς ἀνωτέρους του καὶ δὴ εἰς τὴν Α. Ε. τὸν Γενικὸν Διοικητὴν, σὺνιστῶν ὅτι μόνον νὰ τὸν προάγουν, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν παρασημοφορήσουν.

Μεθ' ὑπολήψεως  
Γ. ΔΗΜΑΣ Ἱατρός

## ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀφίξεις

Ἀφίκονται ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς οἱ κ. κ. Εὐάγγελος Μηλιώτης, Γεώργιος Βέλλης καὶ Ν. Γ. Κυρίτης καὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὸ χωρίον τῶν Κρεσσούνισταν καὶ Σίμας Κέμος καὶ Ζήσης Κέμος καὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὸ χωρίον τῶν Τσερκοβίσταν Κουρέων.

Ἀναχωρήσεις

Ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας μετὰ τῆς Κυρίας του καὶ τοῦ μικροῦ τοῦ Ἀχιλλέως—Ἀλκή ὁ αὐτοῦ ἰδοκίμος διηγορῶν αἱ δημοσιογραφικὴν ἡμέτερος συμπολίτης κ. Γεώργιος Βαβαρέτας.

Ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας ὁ ἡμέτερος κ. Νίκος Μαρκάπουλος συντάκτης ἐκλεκτότατος τῆς «Ελληνικῆς».

Ἀνεχώρησαν εἰς βουλευτὰς Ἀνακίδες κ. Μάκος Τσαλαμῆ καὶ Λευκάδα καὶ Ἰωαννίνων Ἅγιος Σαῦρος, υἱὸς τοῦ ποτὲ Δονάτου Σταυροπούλου εἰς Ἀθήνας.

# ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ, 4 (ἑλ. τηλ.)—  
Τηλεγραφοῦσιν ὅτι ὁ βασιλεὺς Βόρις τῆς Βουλγαρίας ἡμνηστεύθη τὴν προίγκη-  
πυσαν Ἰωάνναν τῆς Ἰταλίας  
Ἡ Βουλγαρία πανηγυρίζει.

Ἀφίχθησαν ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν βαλκανικῶν κρατῶν οἱ ὁποῖοι θὰ παρακαθήσονται εἰς τὴν ἀρχομένην ἐν Ἀθήναις σήμερον Δευτέραν Βαλκανικὴν Διάσκεψιν. Ἡδη (χθὲς) μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἀντιπροσώπων ἐλοβζ χώραν προσέκυψεν αὐτῶν πρὸς κανονισμὸν τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Κατ' αὐτὴν ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ ζήτημα τῶν μειονοτήτων

κατόπιν τῆς ἐπιμονῆς τῆς βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπείας συζητηθῇ μὲν ὅλλὰ μόνον ἀπὸ γενικῆς ἀποφάσεως οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν οὐσίαν. Ἀπεφασίσθη ἐπίσης ὅπως οἱ προσηλωτοὶ τῶν μετερχόντων βαλκανικῶν κρατῶν ἀνακηρυχθῶν ἐπίτιμοι ἐκδρὸς τῆς Διασκεψέως.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐδήλωσε συναφῶς ὅτι ἀποδέχεται τὴν συζήτησιν τῆς ἐξόδου τῆς Βουλγαρίας εἰς Αἰγαίον καὶ ὅτι μάλιστα εἶναι διαθεμιένος νὰ λάβῃ μέρος καὶ ὁ ἴσως εἰς τὴν σχετικὴν συζήτησιν τὴν ἐπὶ ἀν πρόκειται νὰ προκαλέσονται βούλγαροι ἀντιπρόσωποι.

Βαπτίσεις

Ἐτίσθη τὴν προπορεύουσαν Κυριακὴν ἡ βάπτισις τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ τοῦ Κου καὶ τῆς Κατ. Γ. Βαβαρέτου, κληθέντος Ἀχιλλέως καὶ Ἀλκή ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου αὐτοῦ κ. Μενελάου Κιούρη. Τὰ ἐγκώδια συγχαρητήρια μας εἰς τε τοὺς εὐτυχεῖ, αὐτοῦ γονεῖς καὶ τὸν ἀνάδοχον, εἰς οὓς εὐχομεθα νὰ τοὺς ζήσῃ.

Εὐχαριστήριον

Εἰς χάριτας τοῦς ὁπωσδήποτε σὺν μεριότηντος τὸ πένθος μας, ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς προσφιλῆς μας Πόπης ἐκφράζομεν τὰς θερμότητας τῶν εὐχαριστιῶν μας.

Εὐκογένεια Πάδλου Τζώρτζη

Συλλυπητήρια

Ὁ ἐν Θέβρις ἐμπορευόμενος κ. Κων. Μπαρέκος συλλυπεῖται ἐγκραδίως τὸν ἐν Ρεβερνῇ Φιλιατῶν κ. Δημ. Μπαρῶνιον διὰ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἀγγελικῆς.

Θάνατοι

Ὁ θανὼν Ν. Παπακώστας

Μᾶς γράφουν ἐκ Κοτρῶν: Μετὰ πηλυθῶν ἀσθενειῶν, ἀπεβίωσεν ἐνταῦθα τὴν Πρωτομηνίαν, 19 Σεπτεμβρίου, ἐν ἡλικίᾳ τῆς ἡλικίας τοῦ Ὁθων Ν. Παπακώστας ἀπολαύων πολλῶν συμπαθειῶν καὶ ἐκτιμήσεως.

Οὐτὶς τῆς ἐπιτήμης ἡ προσπάθεια, ἀλλὰ οὐτε καὶ ἡ ἀφασίσις τῆς λειτρυτῆς καὶ ἀπαρηγορητοῦ συζύγου του ἡδὺ ἦσαν ν' ἀποσβῇσιν τὸ μοῖρατον.

Ἡ κηδεία του ἐγένετο προχθὲς Σάββατον ἐπιβλητικωτάτη. Παρηκολούθησαν αὐτὴν ἐν δόμῳ τοῦ Διοικητικῶν Συμβουλίου τοῦ Πονηκιστικοῦ Σύλλογου, τοῦ ὁποῦ ἐτύγχανε μέλος, τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Σωματείου τῶν Ἀρτοποιῶν, τὴν μετὰ τῆς πατρίδος τῶν Ἡπειρωτῶν, ὡς αἰθροῖοι ἐπίσκετο, τῆς Διευτῆς Κοινότητος.

Ὁ Πανηπειρωτικὸς Σύλλογος, τιμῆς ἔκρινεν, κατέθεσε βαρύτιμον στεφάνον, ἐτίσης τὸ Σωματεῖον τῶν Ἀρτοποιῶν ὡς καὶ πολλοὶ φίλοι καὶ συγγενεῖς τοῦ μεταστάντος. Εἰς τὴν ἀπαρηγορητοῦ οὐρανὸν του Εἰρήνην, τοὺς τεθλιμμένους γονεῖς του καὶ λοιποὺς οἰκειοὺς ἐκφράζομεν τὰ ὀλόθερα συλλυπητήρια ἡμῶν, εὐχόμενοι τὴν εἰς Ὑψους ἀπογορητῶν εἶναι τὴν ἀδοκίαν τῆς ταύτης συμφορᾶς.

Ἐφ' ἡμετέρας «Εὐχὴς»

Καπνίσαντες ὅλοι ἀπὸ σήμερον τὰ νέα ὑπέροχα Σιγαρέττα

ΡΑΔΙΟΝ  
Με νέα ἐκλεκτὰ χαρμάνια καὶ νέα κυτὰ πολυτελείας

## Η ΠΡΟΫΞΙΝΗ ΠΥΡΚΑΙΑ

Τὴν 12ην ὥραν τοῦ μεσονυκτικοῦ π. οὐρῆς ἐξεράγη πυρκαϊὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀνεξαρετῆς ἐμπορογραφίαν Ροδάνα μεταδωθεῖσα ἐντὸς ὀλίγου καὶ εἰς τὰ παρακείμενα ἐνθεν καὶ ἐνθεν καταστήματα τῶν κ.κ. Βούρη, Παγώνη καὶ Νιάρου καὶ ἀποσπασσασα τελείως αὐτά. Αἱ ζημίαι ὑπερβαίνουν τὰ δύο ἑκατομύρια δραχμῶν. Ἐκ τῶν καέντων καταστημάτων, τὰ ὅποια, συμφώνως πρὸς τὴν πρῶτας πληροφορίας, ἦσαν πάντα ἡσφαλισμένα, ὀλίγα ἐμπορεύματα διασώθησαν.

Ἡ ἀντίλα τοῦ Δήμου ἐφθασε μάλιστα μετὰ μίαν ὥραν, ὅποτε πλεονεπιδόλως συντελέσεν εἰς τὴν καταστολὴν τοῦ πυρὸς. Λόγω τῆς ἐπικρατήσεως συγχύσεως ἐτραυματίσθη διὰ φαλσεσίας ὁ Ἰσαάκ Μεναχὴν Μάτσας εἰς τὴν κοιλίαν, μεταφερθεὶς ἀμέσως εἰς τὸ Φαρμακεῖον Λομπρονοῦ ὅπου εὐτυχῶς τῶν πρῶτων βοηθειῶν. Μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὥρῶν δὲν εἶχε κατορθωθῇ ἡ ἐντελής κατάσβεσις τοῦ πυρὸς.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Ἡπείρου Διευκρινίζει, ὅτι,

Ἐν Πρεβέζῃ καὶ ἐν τῷ Μεγάρῳ τῆς Νομαρχίας ἐκτίθεται τῇ 18ῃ Ὀκτωβρίου ε. ε. ἡμέραν Σάββατον καὶ περὶ ὥραν 10—11 π. μ. εἰς ἐπαναληπτικὴν δι' ἐπὶ γράφων καὶ ἐνσφραγίστων προσφορῶν δημοπρασίαν ἡ κατασκευὴ γεφύρας ἐπὶ τὸν ὁρμὸν Πρεβέζης «Βαθὺ» παρὰ τὴν Μαργαρίταν.

Τὸ ἔργον προσπελαγίσθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν 520.000 δραχμῶν τῶν ἐν τῷ τιμολογίῳ τιμῶν ὑψηλῶν κατὰ 15 ο.ρ.

Ἡ ἐγγυησις ὁρίσθη εἰς δραχμὰς 20.000.

Οἱ ὁροι τῆς διακηρύξεως καὶ τὰ σχετικά τῆς μελέτης ταύτης εἰσὶν ἐκτεθειμένα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ κ. Νομάρχου Πρεβέζης εἰς τὴν διάθεσιν τῶν βουλομένων νὰ λάβον γνώσιν.

Ἰωάννινα τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1930

Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Ἡπείρου

Α. ΚΑΛΕΥΡΑΣ

Βιδικὸς ὀφθαλμολόγος Ἰκάνστ. Ἀγγλάντης

Δέχεται, ὁδὸς Ἀσδωνῆς 14, ὥρα ἐκείνη 7—9 π. μ. 12—1 καὶ 5—7 π. μ. καθ' ἐκάστην, πλὴν τῆς Κυριακῆς.

Ὁ Ὄδοντιτρος Γεώργιος Χρηστίδης, ἐν Ἀμερική ἐπὶ πενταετίαν ἐκπαίδευθεῖς, δέχεται καθ' ἐκάστην εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κωλέττης Ἀρ. 16 Ὄδοντιτροῦ τῶν, ὥρα 8—1 π. μ. καὶ 3—7 π. μ.

## ΜΙΝΟΥΤΕΡΟΣ

Εἶναι τὸ ἰδεώδες καρτ—ποστὰλ διὰ στιγμιαίους φωτογράφους!!!